

اظهارات جدید روسیه درباره برنامه هسته‌ای ایران: از روند کلی نگرانیم!

نماینده ارشد روسیه در آژانس بین‌المللی انرژی اتمی می‌گوید ما از روند کلی برنامه هسته‌ای ایران نگران هستیم.

به گزارش آران نیوز به نقل از انتخاب، نشست فصلی حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در وین، پایتخت اتریش، جریان دارد. در اولین روز این نشست که روز دوشنبه این هفته آغاز شد، رافائل گروسی، مدیر آژانس، در گزارشی به شورای حکام آژانس گفت: «ذخایر اورانیوم غنی شده ایران همچنان در حال افزایش است، هرچند سطح اورانیوم غنی شده تا ۶۰ درصد کمی کاهش یافته است.» او گفت که «تنها با تعامل سازنده و معنادار می‌توان به همه این نگرانی‌ها رسیدگی کرد و بار دیگر از ایران خواست که به طور کامل و بدون ابهام با آژانس همکاری کند.»

پی‌بی‌سی در محل برگزاری این نشست در وین با میخائیل اولیانوف، نماینده ارشد روسیه در آژانس بین‌المللی انرژی اتمی گفتگو کرده و از درباره برنامه اتمی ایران و گزارش‌ها درباره ارسال موشک‌های بالستیک ایران به روسیه سوال کرده است و ابتدا از او پرسید:

* آیا روسیه به شکل اساسی و جدی از گسترش برنامه هسته‌ای ایران و مسیر فعالیت‌های هسته‌ای آن‌ها و افزایش انباشت اورانیوم غنی شده، نگران است؟

اولیانوف: بله. به باور من. ما از روند کلی برنامه هسته‌ای ایران نگران هستیم. چون وضع فعلی پر از خطر است؛ خطر از کنترل خارج شدن اوضاع. هیچ تلاشی برای دیپلماسی وجود ندارد، دیپلماسی از طریق بلندگو جای تلاش‌های دیپلماتیک واقعی را گرفته است. هیچ تلاشی برای گفتگو وجود ندارد. اوضاع غیرقابل پیش‌بینی است. در واقع، این امریکاست که به گسترش سریع فعالیت‌های هسته‌ای ایران سرعت داده: با خروج دولت دونالد ترامپ از برجام و اعمال تحریم علیه ایران.

* در واقع می‌گویید که روند گسترش و پیشرفت برنامه هسته‌ای ایران برای شما نگران‌کننده است؟

اولیانوف: نه. من می‌گویم شرایطی که گسترش برنامه هسته‌ای ایران ایجاد کرده، نگران‌کننده است. به این دلیل: بگذارید یک بار دیگر بگویم که نقش آژانس در ایران با اقدام‌های تلافی‌جویانه تهران در مقابل سیاست فشار حداکثری آمریکا کاهش یافت و هیچ دیپلماسی وجود ندارد؛ مذاکرات در وین از سوی بریتانیا، فرانسه و آلمان متوقف شد؛ البته که این شرایط ما را نگران می‌کند؛

* در مورد به خصوص انباشت اورانیوم غنی شده شصت درصدی؛ برای شما مصرف غیرنظامی وجود ندارد؟

اولیانوف: چرا. برای تهیه بعضی ایزوتوپ‌های پزشکی چنین چیزی نیاز است.

* اورانیوم غنی شده شصت درصدی؟

اولیانوف: بله. از جمله شصت درصدی. ولی باید به خاطر داشته باشید که معاهده منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای، ایران را از غنی‌سازی اورانیوم ۵ درصد، ۲۰ و حتی ۶۰ درصد منع نمی‌کند. طبق اصول این معاهده، ایران این معاهده را نقض نکرده است. یک بار دیگر بگویم که باید در نظر داشته باشیم که چطور به این نقطه رسیدیم: تا یک سال بعد از خروج آمریکا از برجام، ایران این شرایط را تحمل کرد و صبر نشان داد ولی در ماه مه ۲۰۱۹ وقتی آمریکا علیه ایران تحریم‌های نفتی اعمال کرد، ایران تصمیم گرفت که مقابله کند و حالا در شرایطی خوبی نیستیم. اما توجه داشته باشید که این تقصیر کسی که مقابله کرد، نیست. این به نظر ما تقصیر کسانی است که ایران را تحریک به مقابله کردند.

* آیا شما فکر می‌کنید که ایران به دنبال ساخت تسلیحات هسته‌ای است؟

اولیانوف: به نظر من هیچکس دلیلی در دست ندارد که بگوید، ایران در حال تولید سلاح هسته‌ای است.

* نه، ولی آیا به نظر شما ایران در نظر دارد که در نقطه‌ای در آینده، در شرایطی باشد که به توانایی تولید سلاح‌های هسته‌ای برسد؟

اولیانوف: من دلیلی ندارم که فکر کنم ایران نقشه‌ای برای تولید سلاح هسته‌ای دارد. رهبر مذهبی ایران تولید این سلاح‌ها را منع کرده و برنامه هسته‌ای ایران همچنان تحت کنترل است.

* شما می گوئید با وجود این روسیه نگران است!؟

اولیانوف: من می گویم که ما با دیدن وضعیت موجود خوشحال نیستیم و ترجیح ما این است که به اجرای برجام برگردیم. وقتی که همکاران غربی من در نشست های شورای حکام آژانس، گله و شکایت از ایران را آغاز می کنند که ایران از تعهداتش تخطی کرده است و بعضی محدودیت های برجام را زیر پا گذاشته، معمولا به آنها می گویم که این تقصیر شماست.

کلید عادی کردن شرایط در دست خود شماست: کافی است برگردید به میز مذاکره و توافقی را که روی میز است، نهایی کنید و بعد خواهید دید که طی چند ماه به جای غنی سازی ۶۰ درصدی ایران به غنی سازی زیر سه ممیز شصت و هفت درصد باز خواهد گذشت. همین در مورد سانتریفیوژها هم صدق می کند. همه چیز می تواند از طریق دیپلماسی به حالت عادی بازگردد. اما متأسفانه کشورهای غربی مذاکرات را متوقف کرده اند و این اشتباه استراتژیک آن هاست.

* اما تقریباً همه معتقدند که برجام دیگه موضوعیتی ندارد؛ محدودیت هایی که در برجام آمده سال هاست که نادیده گرفته شده، زیر پا گذاشته شده است. شرایط و مسائل تغییر کرده است. بنابراین برجام به آن صورتی که وجود داشت، راه حلی واقع بینانه به نظر نمی رسد.

اولیانوف: این نظر شما کوتاه بینانه است. چرا که اگر می خواهید، برنامه هسته ای ایران از کنترل خارج نشود، باید به اصل برجام برگردیم. باید به اجرای پروتکل الحاقی برگردیم که ایران اجرای آن را بعد از فشار حداکثری آمریکا متوقف کرد. یک بار دیگر بگویم: باید روشن کرد که نقطه شروع این تحولات منفی کجا بود و این نقطه چیزی نیست که به ایران مربوط باشد.

* من یادم می آید که آخرین باری که دو طرف به یک توافق برای زنده کردن برجام بسیار نزدیک شدند، این آقای لاوروف بود که چوب لای چرخ مذاکرات گذاشت؛ با درخواستش برای دسترسی به بازارهای ایران، علیرغم تحریم های غرب علیه روسیه به خاطر جنگ اوکراین. اولیانوف: متأسفم که شما یک خبری جعلی را تکرار می کنید؛ این خبر جعلی معروف را. من در روند مذاکرات شرکت داشتم؛ شخصا، من در جریان همه چیز در داخل مذاکرات بودم.

* بی بی سی هم بود؛ همان موقع که این مذاکرات در جریان بود. اولیانوف: شما در خارج ساختمان بودید. من در داخل ساختمان بودم و من به همکاران غربی ام گفتم و این مساله را مطرح کردم که روسیه باید به بازارهای ایران دسترسی داشته باشد. ولی این حق ما بود. دیگران هم خواسته هایی شبیه این داشتند. این یک روند عادی در مذاکرات است. ما خواسته های مان را مطرح کردیم و کشورهای غربی با بعضی از آن ها موافقت کردند. به خصوص در مورد خواسته های ما درباره نیروگاه هسته ای بوشهر که دیگران با آن مخالفت کردند و ما فوراً پاسخ دادیم که حاضریم که علی رغم این مخالفت ها مذاکره را ادامه دهیم. این روسیه نبود که میز مذاکرات را ترک کرد؛ این بریتانیا، فرانسه و آلمان بودند که میز مذاکره را بدون آن که توضیحی بدهند، ترک کردند.

* اجازه دهید که این را به عنوان روایت شما بپذیریم و از این مساله بگذریم. اولیانوف: نه نه، این واقعا آن چیزی بود که اتفاق افتاد.

* دو مساله در روابط ایران و روسیه این روزها جلب توجه می کند: مساله فروش پهپادهای ایرانی به روسیه است برای استفاده در جنگ اوکراین. این برای روسیه و برای ایران دردسرساز شده و مشکلات بسیاری هم برای ایران و هم برای روسیه ایجاد کرده است.

اولیانوف: همکاران من در شورای امنیت سازمان ملل بارها درخواست کردند که طرف مقابل برای این اتهام مدرک بیاورند و مخالفان ما نتوانستند این شواهد را ارائه دهند. هیچ مدرکی وجود ندارد که ما از ایران پهپاد خریده ایم اما اجازه بدهید یادآوری کنم: فراموش نکنید که در روز ۱۸ اکتبر ۲۰۲۲ یا ۲۰۲۳ بر اساس تصمیم شورای امنیت محدودیت های تسلیحاتی علیه ایران برداشته شد. اصولاً ما می توانیم از ایران پهپاد بخریم یا به ایران پهپاد بفروشیم. همچنین سایر ادوات نظامی را. ولی مشخصاً برای این شایعات درباره پهپادها و موشک ها سندی وجود ندارد.

* اجازه بدهید بگویم که سازمان های تحقیقاتی در جهان هستند که در این باره تحقیق کرده اند و می گویند مدارک لازم وجود دارد اما بذارید از این مساله عبور کنیم.

سوال بعدی من این است که گزارش هایی در مورد فروش موشک به خصوص موشک های بالستیک از طرف ایران به روسیه وجود دارد. شما این را تایید می کنید؟ اولیانوف: نه. شما فقط پیشرفت های فنی ایران را با روسیه مقایسه کنید: به خصوص در حوزه

نظامی. ما تولید موشک های بالستیک را شاید ۶۰ یا ۷۰ سال پیش شروع کردیم و برای مدتی طولانی این کار را انجام دادیم. ظرفیت تولید صنعتی روسیه بسیار بالاست و ما می توانیم این موشک ها را خودمان تولید کنیم.

* ولی نه به ارزانی موشک های ایرانی ؟

اولیانوف: من فکر می کنم تولیدات تسلیحاتی ما هزینه اش بسیار پایین تر از هزینه تولید این تسلیحات در آمریکا و اروپای غربی است…